

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul Ordinului ministrului mediului cu privire la aprobarea
Ghidului privind integrarea aspectelor schimbărilor climatice
în procedura evaluării impactului asupra mediului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Ordinului ministrului mediului cu privire la aprobarea Ghidului privind integrarea aspectelor schimbărilor climatice în procedura evaluării impactului asupra mediului, este elaborat și promovat de Ministerul Mediului, subdiviziunea structurală internă – Secția politici în domeniul schimbării climei.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul Ordinului ministrului mediului cu privire la aprobarea Ghidului privind integrarea aspectelor schimbărilor climatice în procedura evaluării impactului asupra mediului, este elaborat în conformitate cu prevederile art. 10 ² alin. (2) lit. g) din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art. 716). Adițional, proiectul a fost elaborat în scopul asigurării implementării prevederilor pct. 22 subpct. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 684/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice. Elaborarea proiectului rezultă din următoarele documente de planificare: 1) Plan de acțiuni privind implementarea Programului Național de adaptare la schimbările climatice până în anul 2030, acțiunea 4.1.1, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 624/2023; 2) Planul de acțiuni al Ministerului Mediului pentru anul 2025, acțiunea 5.9, aprobat prin Ordinul ministrului mediului nr. 20 din 30.01.2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Urmare a modificării Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, inițiatorul activității planificate elaborează Raportul privind evaluarea impactului asupra mediului, care conform art. 10 ² , alin. (2), lit. g) va conține și informații cu referire la <i>impactul activității planificate asupra climei, cum ar fi natura și amploarea emisiilor de gaze cu efect de seră și vulnerabilitatea activității planificate la schimbările climatice; tehnologiile și substanțele folosite.</i> În data de 23.04.2025 a fost aprobat un nou ghid cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului (în continuare Ghidul EIM) (Ordinul nr. 53 din 23.04.2025). Noul Ghid EIM integrează aspecte ale schimbărilor climatice (SC) în procedura EIM. Totodată, Ghidul EIM nu reglementează <i>cerințele, procedurile și abordările evaluării schimbărilor climatice precum și determinarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.</i> Acestea din urmă, urmează a fi reflectate în Ghidul privind integrarea aspectelor schimbărilor climatice în procedura evaluării impactului asupra mediului.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi Scopul prezentului Ghid este stabilirea procedurilor, a cerințelor specifice și a condițiilor pentru identificarea în procesul EIM a impacturilor potențiale a activităților planificate asupra condițiilor climatice, dar și a impactelor SC asupra acestora, determinarea vulnerabilității climatice și respectiv, formularea măsurilor de atenuare și/sau adaptare la ele. Ghidul

întrunește detalii și clarificări relevante, prezentând abordări, instrumente și mecanisme care vor fi aplicate în evaluarea aspectelor SC în procedura EIM a activităților planificate, în dependență de specificul acestora și a amplasamentului lor. Ghidul include recomandări, pentru categoriile activităților planificate, care au cea mai largă răspândire la nivel național.

Ghidul este destinat: inițiatorilor activităților planificate; autorităților administrației publice centrale și locale interesate – care, în virtutea atribuțiilor și responsabilităților specifice în domeniul mediului sau ca urmare a competențelor lor la nivel local, sunt sau pot fi interesate de potențialul impact asupra mediului generat de activitatea planificată; membrilor Comisiei tehnice (CT) pentru analiza calității raportului privind evaluarea impactului asupra mediului (art. 51 al Legii nr. 86/2014); publicului interesat în evaluarea aspectelor SC a activităților planificate; experților competenți care întocmesc Rapoartele EIM (REIM); cadrelor didactice, în procesul de instruire a studenților, masteranzilor și doctoranzilor în domeniul dat.

Proiectul de act normativ este structurat în 4 capitole:

Capitolul I Dispoziții generale

Capitolul II Aspecte privind schimbările climatice și integrarea lor în procedura EIM

Capitolul III Evaluarea impactului activităților planificate asupra sc

Secțiunea 1 Estimarea volumelor emisiilor GES a activităților planificate

Secțiunea a 2-a Determinarea măsurilor de atenuare a SC

Secțiunea a 3-a Monitorizarea și raportarea GES la etapa post-proiect

Capitolul IV Evaluarea vulnerabilității proiectului la schimbările climatice și identificarea măsurilor de adaptare

Secțiunea 1 Algoritmul evaluării vulnerabilității climatice și a riscurilor hazardelor naturale asociate acestora

Secțiunea a 2-a Condițiile, proiecțiile climatice și hazardele naturale ale Republicii Moldova

Secțiunea a 3-a Măsurile de adaptare la schimbările climatice

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea „a nu face nimic” sau lipsa intervenției va genera neclarități privind analiza aspectelor schimbărilor climatice în procesul parcurgerii procedurii EIM.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor propuse în proiect nu impune schimbări instituționale sau ajustarea funcțiilor în cadrul Agenției de Mediu.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru implementarea proiectului nu sunt necesare cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului nu va genera efecte negative asupra sectorului privat.

Dimpotrivă, proiectul creează premise pentru ghidarea inițiatorilor activităților planificate ce urmează să parcurgă procedura de evaluare a impactului asupra mediului în condițiile Legii nr. 86/2014, oferind astfel un cadru juridic clar și predictibil în ceea ce privește analiza aspectelor schimbărilor climatice integrate în procedura evaluării impactului asupra mediului.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului este unul pozitiv, benefic și durabil.

Implementarea ghidului, de către părțile interesate, va asigura atenuarea schimbărilor climatice și reducerea riscurilor asociate schimbărilor climatice, contribuind la menținerea unui echilibru ecologic și asigurând protecția faunei și florei locale.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Prevederile proiectului ordinului ministrului mediului cu privire la aprobarea Ghidului privind integrarea aspectelor schimbărilor climatice în procedura evaluării impactului asupra mediului nu transpune acte juridice ale UE în legislația națională.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul Ordinului ministrului mediului privind aprobarea Ghidului privind integrarea aspectelor schimbărilor climatice în procedura evaluării impactului asupra mediului a fost elaborat în conformitate cu etapele principale ale asigurării transparenței procesului decizional, stabilite de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Astfel, potrivit art. 9 alin. (1) din legea menționată, Ministerul Mediului a inițiat elaborarea proiectului de ordin, publicând anunțul privind inițierea procesului de elaborare pe platforma particip.gov.md, la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14472. Termenul-limită pentru recepționarea sugestiilor și recomandărilor a fost stabilit pentru data de 28.05.2025. În perioada indicată nu au fost recepționate propuneri sau recomandări din partea publicului sau altor părți interesate. Ulterior, la data de 09.06.2025, proiectul de ordin, împreună cu nota de fundamentare, a fost plasat pe aceeași platformă, în vederea avizării/expertizării, la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14627. De asemenea, în scopul respectării prevederilor legale, prin scrisoarea Nr.05/1-07/1545 din 02.06.2025, proiectul de ordin și nota de fundamentare a fost transmis spre avizare și efectuarea expertizelor, următoarelor instituții: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Energiei Ministerul Sănătății Ministerul Culturii Ministerul Apărării Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Finanțelor Ministerul Justiției Agenția de Mediu Inspectoratul pentru Protecția Mediului Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului Administrația Națională „Apele Moldovei” Agenția „Moldsilva”

Urmare a procesului de avizare și consultare, a fost întocmit tabelul de sinteză, în care au fost analizate și reflectate obiecțiile, propunerile și recomandările formulate de către toate autoritățile implicate în avizare.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu scrisoarea Ministerului Justiției nr. 04/1-5835 din 19.06.2025, proiectul actului departamental propus nu poartă caracter normativ și, prin urmare, nu este supus expertizei juridice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 privind actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului nu implică modificarea sau completarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

După aprobarea proiectului ordinului ministrului mediului cu privire la aprobarea Ghidului privind integrarea aspectelor schimbărilor climatice în procedura evaluării impactului asupra mediului, Agenția de Mediu din subordinea Ministerului Mediului, conform misiunii stabilite în Hotărârea Guvernului nr.549/2018 va asigura implementarea acestuia.

Secretar de Stat

Gheorghe HAJDER